

Alman tebliği

"Düşman Kırım'da firar halindedir,"

Donetz havzasında takib devam ediyor

Karadenizde 5 şileb batırıldı

Sark cephesinin diğer kesimlerinde askeri hareketler devam ediyor

Berlin 31 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Alman ve Rumen kuvvetleri tarafından şiddetle takib edilen düşman Kırım'da firar halindedir. Bu suretle, uzun süren şiddetli yarma muharebesi muvaffakiyetle neticelenmiştir. Bu muvaffakiyetin general von Mans-tein'in piyade tümeni ve onunla işbirliği yapan korgeneral Plufubeil kumandasındaki hava filosu yarım adaya giden boğazları zorlamak suretiyle kazanmıştır.

(Devamı 5 inci sayfada)

BİR AMERİKAN MUHRİBİ DAHA BATIRILDI

Ruzvelt Amerikanın siyasetinde bir değişiklik husule gelebileceğini söyledi

Vaşington 31 (A.A.) — Bahriye nezaretinin bildirdiğine göre 30.31 İk. teğrin gecesi «Ruben James» isimindeki Amerikan muhribi bir torpille batırılmıştır. Muhrib Atlantikte İzlanda'nın şimali garbisinde bir kafiye refakat etmekte idi.

Ruzveltin beyanata
Vaşington 31 (A.A.) — Ruzvelt AL
(Devamı 5 inci sayfada)

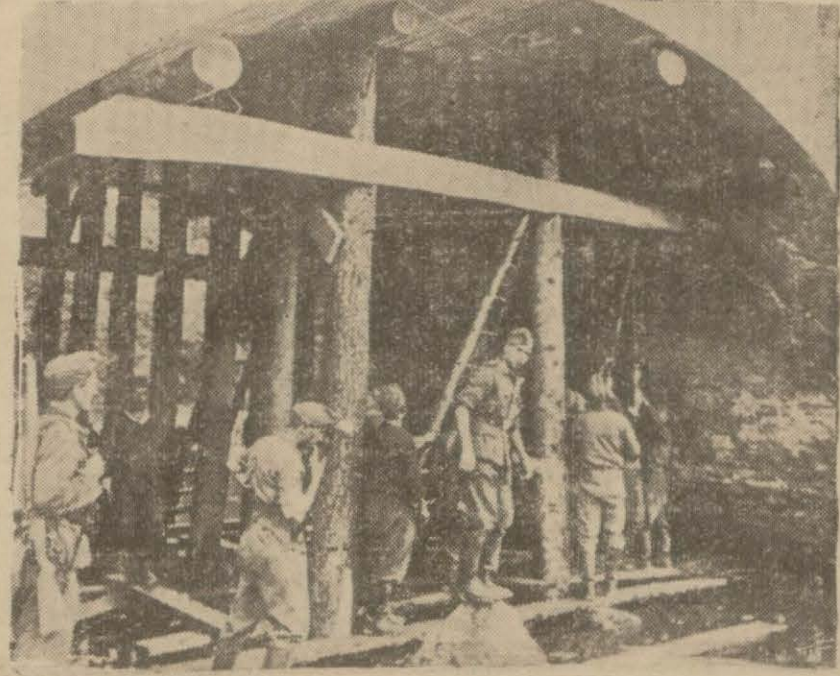
Başvekil dün 3 üncü resim sergisini açtı

Açılma töreninde Maarif Vekili bir nutuk söyledi

Ankara, 31 (A.A.) — Üçüncü devlet resim ve heykel sergisi bugün Sergi evinde açılmıştır. Açılış töreninde Başvekil Dr. Refik Saydam ile Vekiller, mebuslar, kordiplomatiğe mensub birçok zevat ve Maarif Vekâleti erkânı hazır bulunmuşlardır. Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin nutkunu müteakib Başvekil Dr. Refik Saydam muvaffakiyet dileği ile kordelâyı keserek sergiyi açmıştır. 70 e yakın ressamın, 285 parça tablo ve 8 heykeltıraşın 15 eseriyle iştirak edilmiş oldukları devlet resim sergisini hazır bulunanlar büyük bir alaka ve takdir ile gezmişler ve Başvekil Dr. (Devamı 5 inci sayfada)

Amerikada senede 100 bin tayyare imal edilecek

Nevyork 31 (A.A.) — Journal of Commerce'in zikrettiği Vaşingtonun sanâhiyetkar membaalarının bildirdiklerine göre Amerika hükümeti 1943 senesinde 75 bin hattâ 100 bin tayyare inşa etmeği düşünmektedir.

Sark cephesinde işgal edilen arazide zedelenen bir köprü takviye ediyor

Sovyetlere göre harb vaziyeti

"iki Alman alayı bozguna uğratıldı,"

"Yerde 14 Alman tayyaresi tahrib edildi,"

Çetelerin faaliyeti

Moskova 31 (A.A.) — Ögile üzeri negredilen Sovyet tebliğinde şöyle denilmektedir:

30 İk. teğrin gecesi küt'alarımız Volokolansk, M. ojalok ve Maloyaroslavets istikametlerinde düşmanla çarpışmağa devam etmişlerdir.

Tebliğe ilâve

Moskova 31 (A.A.) — Ögile üzeri negredilen Sovyet tebliğinin ilâvesinde şöyle denilmektedir:

Bir Sovyet suvari alayı iki Alman alayını bozguna uğratmış, müteaddid (Devamı 5 inci sayfada)

MOSKOVAYI SARMAK TEŞEBBÜSÜ

En tehdidkâr tazyık Tula istikametinde yapılmaktadır

Londraya göre vaziyet

Stokholm, 31 (A.A.) — Telemondial'ın hususî muhabiri bildiriyor:

«Bir haftadanberi Moskova ö. nünde müşahede edilen sükûn devresi nihayete ermek üzere gibi görünüyor. Kalinin ve Oka nehrî üzerinde yeniden başlayan faaliyet bazılarında, Almanların kuvvetlerinin toplanması işini bitirdikleri ne ve en kısa zaman zarfında Rus başşehirini şimalden ve cenubdan sarmak teşebbüsüne geçeceklerine bir alâmet olarak sayılmaktadır.»

«Kışkaçın en son şıma ucunda, Rusların, sokak muharebeleri yapıp parak Kalinin'i geri almak gayreti.» (Devamı 5 inci sayfada)

[MESELELER]

Millî Bayramlarda alınması lâzım olan tedbirler

GEÇİT RESMİNDEN EVVEL

GEÇİT RESMİNDEN SONRA

Cumhuriyet Bayramında geçit resmi sahasının kısa olması Taksim meydanını bu hale koydu

Yukarıda iki resim görüyorsunuz. İlk resim Taksim meydanında çekilmiştir. Birisi Cumhuriyet bayramı merasiminden önce, diğeri sonra a. (Devamı 5 inci sayfada)

Meclis bugün Millî Şefin senelik nutku ile açılıyor

Cumhuriyet balosunda

Millî Şefin nutku radyo ile bütün yurda yayılacak

Meclis saat 15 de toplanacak

Reis:cumhurun nutkunu müteakib yeni Meclis Reisi intihab edilecek

Ankara, 31 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi yarın (bugün) saat 15 te 6 inci devre 3 üncü içtima senesinin ilk toplantısını yapacaktır.

Bu münasebetle saat 15 te Cumhurbaşkanımız Millî Şef İsmet İnönü radyo ile bütün memleket'e yayılacak olan senelik nutuklarını irad buyuracaklardır.

Reisicumhurun nutkunu müteakib Büyük Millet Meclisi yeni reisini intihab edecektir. Reis intihabından sonra devri riyyaset intihabı yapılacak, reis (Devamı 5 inci sayfada)

Türk milletinin Şefi ve kahraman Türk ordusunun Mareşali yanyana

Türk ceza kanununda yeni esaslar

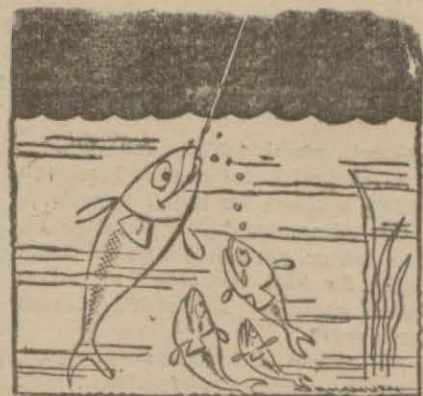
Yeni projede emniyet tedbirleri tevsî edilmektedir

Ankara, 31 (Hususî) — Adliye Vekâleti ceza kanununun tadilatı üzere çalışmalara devam etmektedir. Bugüne kadar ceza kanununun umumî hükümleri gözden geçirilerek yeni esaslara bağlanmıştır. Tevzin ve ikmal edilen hükümler 124 maddeden 183 maddeye çıkarılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Ekmeklik unlarda kepek miktarı biraz artırılıyor

Bugünden itibaren % 91 olan ekmeklik unun randımanı % 96 ya kadar çıkarılacak

Ticaret Vekâletinden gelen emir üzerine şehrimizdeki firmalarda ekmek imalinde kullanılmakta olan unun randımanı artırılmakta, ekmek unundaki kepek miktarı çoğaltılmak. (Devamı 5 inci sayfada)

Yavru torikler — Babaoğlum, bizi bırakıp nereye gidiyorsun? Baba torik — Meraklanmayın çocuklar, bir iki saat sonra bizi nasıl olsa tekrar denize dökecektir. (Devamı 5 inci sayfada)

Üniversitemiz dün merasimle açıldı

Rektörün nutkundan sonra Halide Edib, ilk dersini verdi

Bu yıl üniversiteden 719 genç mezun oldu, mezun verme nisbetinde tıp fakültesi başta geliyor

İstanbul Üniversitesi 5 aylık uzun bir tatil devresini müteakib dün sabah saat 9 da merasimle açılmıştır. Merasimde, Üniversite profesör ve doçentleri başta olmak üzere eski ve yeni binlerce talebe hazır bulunmuşlardır. Uzun tatil aylarıyla bu yüksek ilim yu- (Devamı 6 ncı sayfada)

Harb Okulunda

Evvelki gün Harb Okulunda sancak teslimi ve mülkâfat dağıtma töreni yapıldığını yazmıştık. Yukarıda resimde mezunlardan derece alanlar Meclis Reisi, Başvekil ve Vekiller arasında görülmektedir.

Hergün

İngilterenin
Harb pânları

Ekrem Uşaklıgil

İngiltere Başvekili muhterem Mis. ter Churchill çocukluğunda okuduğu okulu ziyarete gidiyor. Talebe büyük ağabey erinin şerefine bir sarık hazırlamıştır. Bir ağzından onu söylüyor. Okulun yarım asır evvelki talebesi genç neslin kendisine karşı gösterdiği bağlıktan her halde çok mütebassis olmuş olacaktır. Fakat heyecan onu ehemmiyetli gördüğü bir noktaya çocukların diskantını çekmekten alıkoymuyor.

İngiltere Başvekilinin şerefine beslenen şarkıda bir mısra' var ki:

İngilterenin geçirdiği kara günlerden de bahsetmektedir. Muhterem Mister Churchill'in dokunduğu noktada bu noktadır.

«Hayır, diyor, kara günler değil, acı günler demeyiniz. Yalnız düşünme lüzum yoktur. On ay evvel bu rasımı ziyarete ettiğimiz zaman İngiltere yalnız başına kalmıştı. Birçok memleketler İngilterenin harbe devam edemeyeceğini sanıyordu. O zaman mandanberli silah bakımından vaziyetimiz çok iyileşmiştir. Britanya soğuk kanlılığından kaybetmişlerdir. Döndürmüş ve harifte kalanlar için mücize sayılacak mukavemet göstermişler. Sonunda galebeden emin olabildik.»

Muhterem Mister Churchill'in bu sözleri bize 30 ay evvel. Bahriye Nazarı iken söylemiş olduğu bir nutku hatırlattı.

O vakit Lehistan birçoklarını hayrette bırakan bir süratle yıkılmış, fakat Fransız harbi başlamıştı. Alman yanın ne yapacağı belli değildi.

Mister Churchill beş ayık harbi vak'alarının bir hülasasını yaptıktan sonra Almanyanın müstakbel plânlarını tahminine geçerek Avrupalıların küçük devletlerini teyakkuza davet ediyordu. Nutkun içinde şöyle bir cümle vardı ki, doğrudan doğruya küçük devletleri Almanya aleyhinde muharebe teşvik mahiyetindeydi. Başta İsviçre ve Belçika gazeteleri olmak üzere bu cümlelerin bütün bitarafı arasında heyecanı, teessürü, hattâ infilal mucib olduğunu da hatırlıyoruz.

Mister Churchill 19 ay evvel bahriye nazırı iken bütün bitarafı heycanına düşürmek bahasına olarak yazmış olduğu tahminlerin bugün aydın tahakkük etmiş olduklarını görmemek mümkün değildir. Fakat aynı zaman, da İngilterenin Almanya'yı yenmek için yaptığı plânın dayandığı esası görmemek de mümkün değildir. «Bütün Avrupalıların ezbirliği» cümlesi ile hülasa edilen bu esas İngilterede olduğu gibi Fransada da kolay bir zafirin anahtarı olarak telâkki ediliyor. Gerçekten de öyle olacaktır. Eğer Lehistan harbi sıralarında, hattâ Lehistanın mağlubiyetini müteakib bütün Avrupa ezbirliği yaparak Almanya'yı dört tarafından hücum etmiş olsaydı. Fakat Avrupa, 1918 de yapılan hodbinlik hatıraları başta gelmek üzere muhtelif sebeplerin tesiri altında bu davayı benimsemiş, Fransada ve İngiltere bir İsviçre gazetelerinin zamanları pek iyi ifade etmiş olduğu gibi Avrupalıların Almanya aleyhinde bir «Haçlılar seferi» tertib edeceğine inanmışlardır. Düşüncelerinin yanlış çıkması Fransızlarla İngiltereli gazetelerinde acı acı şikâyetlere sevketti. Fakat hakikat şu ki, bu muharebeyle değil bütün Avrupa, alemde, larından biri olan Fransanın efkârı umumiyesi bile benimsememiştir. Benimsemeyişi içindir ki Fransa, Avrupalının da ayaklanmadığını görünce emsalsiz zaman olan Lehistan seferi esnasında garb cephesinde büyük bir taarruz yapmak fedakârlığını göze alamadı.

Avrupalının bu hareket yolunu tutmasının netice itibarıyla kendisi için faydalı mı, zararlı mı olduğu noktasını muhakeme etmek sadedimizdir. Bu muhakeme etmek sadedimizdir. Bu muhakeme için bu muhakemeyi yapmanın sırası da gelmemiştir. Bugün kısaca işaret etmek istediğimiz nokta, İngiliz Başvekilinin nutkunda bahsedilen «Acı günler» in münhasıran bu

Resimli Makale:

Kendinden kuvvetlerle şakalama, en yumuşağın eli kedinin pençesine benzer, kadifenin altında iğne vardır.

Dostluklarını muhafaza etmek mi istiyorsun, kendi kuvvetinde olanlarda şakada iletme, tahammül hududunu hiç bir zaman tayin edemezsin.

Şehir Haberleri

iki kişi sevdikleri kadınların yüzlerini jilette doğradılar

Aksarayda ve Samatya da cereyan eden birbirini benzeri iki kanlı hâdise

Dün Aksarayda kanlı bir aile faciası olmuş, bir adam 2 senedenberi ayrı yaşadığı karısının yüzünü jiletle keserek zavallı kadıncağıza eğri surette yaralamıştır.

Lângada Arabacılar sokağında 9 numaralı evde oturan Ayşe adında bir kadın, 5 senedir evli olduğu kocası Eminle dargın bulunmakta ve ondan ayrı yaşamaktadır.

Bu yüzden mahkemeye düşen ve birbirleri aleyhine talâk davası açan karı koca dün Aksarayda Valide camisinin önünde birbirlerine tesadüf etmişlerdir.

Aralarının gergin bulunmasına rağmen Emin bu tesadüf üzerine Ayşenin yanına sokulmuş, ona, aralarının daki ihtilâfa bir nihayet vererek beraber yaşamaları teklifinde bulunmuştur. Ayşe, kocasının bu teklifine net cevap vermiş, bu mukabeleden müteessir olan Emin de:

«Herhalde senin başkalarında görünür var. Fakat ben seni kimseye bırakmam!» diyerek kadının üzerine atılmış, cebinden çıkardığı bir jiletle onun yüzünde müteaddid derin yaralar açtıktan sonra vak'a yerinden kaçmıştır.

Kanlar içinde yere ykılan Ayşe, tedavi altına alınmış, carlı koca bir müddet sonra zabita memurları tarafından yakalanmıştır.

Bundan başka Nuruosmaniye'de 83 numaralı dükkânda köfteci olan Fevziye adında bir kadın da dün Samatya caddesinde geçen bir müddet evvel beraber yaşadığı Mehmed isimindeki şahsın hücumuna uğramış, müteavviz adam jiletle Fevziye yüzünden tehlikeli surette yaralamıştır. Fevziye baygın bir halde hasta neye kaldırılmış, vak'ayı müteakib firar eden suçlu Mehmedin aranmasına başlanmıştır.

İzciler Ankaradan döndü
Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle Ankarada yapılan büyük geçit resminde İstanbul okulları namına iştirak eden 384 izci dün sabah ve öğle trenleriyle Ankaradan şehrimize dönmüşlerdir.

İthalât eşyası geldi
Son günlerde memleketimize muhtelif ithalât eşyası gelmiştir. Bu meyanda matbaa kâğıdı, çivi, çay, naftalin ve döşemelik muşamba bulunmaktadur.

yanlış esasa istinad eden plândan doğmuş bir akibet olduğu noktadır, yoksa düşünce doğru çıksaydı acı günler gelmeyecek, muharebe bu kadar uzun sürmeyecek, bizim gözümüzde bir çıkmazda bulunmıyacaktı. Bununla beraber işte muharebenin 26nci ayında görüyoruz ki, takib ve tatbik edilen plân umumî Avrupa vaziyetine göre tadil edilmiş olarak muharebenin ilk ayında düşünülmüş olan plândır. Zâhiri işyandan, ihtilâlden, yapılmadan beklenen bir plân. İlk safhasında muvaffak olamayan bu plân ikinci safhasında muvaffak olabilir mi? Cevap veremeyerek bu plânın ıstırabı, sefaleti artıracaklarını kaydetmekle iktifa edelim.

Ekrem Uşaklıgil

Üniversite talebesi için 400 kişilik bir talebe yurdu açılıyor

Yurdun, üniversite talim taburu binasında açılması münasib görüldü

Valinin beyanları

Şehrimizdeki alâkadarlar yüksek tahsil talebesine yurd temini işi üzerinde ehemmiyetle meşgul olmaktadır.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar yurd işi hakkında dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«Güç yaşama şartlarına katılan Üniversite talebesine mahsus olarak yeniden tesis edilecek yurd için bir münasib yer bulunması hakkında Başvekilimiz emirlerle ben, Paris'teki başkanı ve Üniversite Rektörü araştırmalar ve tetkikler yaptık.

Son Ankara seyahatimde bu iş hususini bir ehemmiyet veren Başvekilimizle mevcut imkânları arzetmiş ve yeni direktifler almıştım.

Ankaradan avdetimde Parti başkanı ve Rektörle beraber tekrar bütün İstanbulda araştırmalar yaptık. Sayın Başvekilimizden telâkki ettiğim emirler mucibince yurdun Üniversiteye yakın bir yerde olması lâzımı idi. Bu itibarla mevcut binaların arasında Üniversite talim taburunun bulunduğu binadan başkasını bulamadık. Yakınındaki bir binayı da yemekhane olmak üzere muvafık gördük.

Araştırmalarımız ve bu binalar hakkındaki kanaatlerimizi Başvekilimizle ibrâğ edilmek üzere Maarif Vekiline arzettik. Eğer Üniversite talim taburunun bulunduğu binanın tahliyesi kabul olursa orada yapacağımız yeni tesisatla hayat şartlarımızda güçlük çeken talebelere 400 e yakın genç yetarabileceğiz. Yemekhaneden de yemekleri temin edilecek. Bu yıllardaki inşaat müsâkâtı malûmdur. İleride imkân olur olmaz muntazam talebe yurdları yaptıracağız. Zamanla kâdâr bu gibi tedbirlerle ihtiyaçları karşılamaya çalışacağız.

Şehir Meclisi bugün açılıyor

Şehir Meclisi, bugün saat 10 da Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyasetinde toplanacak ve intihab yilının son devre içtimalarına başlayacaktır. Bugünkü toplantıda, Valinin nutkunu müteakib, riyaset divanı, dâimî encümen ve diğer encümenlerin intihabı yapılacaktır.

Et fiyatlarına zam yapılacak mı?

Şehrimizdeki celebler Flat Mürakabe Komisyonuna müracaat ederek, toptan ve perakende et fiyatlarına bir miktar zam yapılmasını istemişlerdir.

O zamanlar bu arzuyu yersiz bulan komisyon, muhtelif vilâyetlerdeki et fiyatlarını öğrenmek üzere telgrafla müracaatlarında bulunmuştu. Muhtelif vilâyetlerden oradaki et satışlarını bildiren malûmat gelmiştir. Bu malûmat Flat Mürakabe Komisyonunun Pazartesi gün yapacağı toplantıda mevzuu bahsedilecek ve bu suretle et tâcirlerinin iddiaları kabul bir neticeye bağlanacaktır.

İSTER INAN, İSTER İNANMA!

Gazete resmi tebliğlerden birinde: «Askeri hedefler bombardıman edildiklerinde bir başlık koymuş. Tebliği sonuna kadar okumaya lüzum yoktur, yapılan işin ne olduğunu başlık da کافی derecede anlatıyor, yalnız «askeri» kelimesine lüzum var mıydı? Bir şehrin elektrikli, suyu, gazı, köprüsü, demiryolu, fabrikası, stok depoları, nakil vasıtaları hep birer askeri hedef sayılıyor, kıyasıyla bombalanıyor, bomba istenilen hedefe düşer mi, çıkan yangın seçilen hedefi yakar yokmu kendiliğinden sönmüş biter mi? Bu ayrı bir mesele. Bize öyle geliyor ki, bu muharebede kabul ve tatbik edilen tsollere göre askeri olmayan hedef sadece şehir dışının cıplak toprağıdır, o da beş on kişinin bir yere toplanmaması şartıdır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Hayat dersleri

Mevzii ekmeğin darlığının sebebi ne imiş?

Son bir iki gün içinde, şehrimizin bazı semtlerinde bilhassa Beyoğlu c. betindeki fırınlarda ekmeğin bulunmaması, halk geç vakte kadar fırınların önünde saatlerce sıra beklemek mecburiyetinde kalmıştır.

Alâkadarlar derhal ekmeğin vaziyetini meşgul olmuşlar ve sıkıntı sebeplerini araştırmışlardır. Yapılan tetkikler neticesinde varılan netice şu dur:

Cumhuriyet bayramı şenlikleri dolayısıyla civar şehir, kasaba ve köylerden şehrimize bir çok kimseler gelmiş, bu vaziyet üzerine her semtin nüfusuna göre tevzi olunan un miktarı ihtiyacı karşılayamamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisinden dün sıkıntı görülen mahallere fazla un tevzilatı yapılmıştır.

Bir kısım fırınlar da bayram münasebetiyle Toprak Mahsulleri Ofisinin muntazam un tevzilatı yapmadığını, bu yüzden normal ihtiyaçtan az ekmeğin pişirmek mecburiyetinde kaldıklarını iddia etmişlerdir. Alâkadarların yaptığı tetkikat sonunda bu iddiaların varid olmadığı anlaşılmıştır. Diğer taraftan bazı kimselerin ellerinde bulunan un stokları, başka yerlere yüksek fiyatla satılmaları yolunda alâkadarlara yapılan şüphalar üzerinde de ehemmiyetle tetkiklere başlanmıştır.

Toprak Mahsulleri Ofisi dün fırınlardaki ekmeğin sıkıntısını önlemek üzere fırınlara fazla un tevzi ettiğinden bugün mevzii ekmeğin sıkıntısı kalmıyacaktır.

İlk tahsil çağındaki çocukların sayımı dolayısıyla dün yapılan toplantı

Dün vilâyette Vali muavini Ahmed Kınğın Reisliğinde Maarif Müdürü, kaymakamlar, nahiy müdürleri ve ilkökuller başöğretmenlerinin iştirakinde bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda ayın 8 inci Cumartesi günü memleketin her tarafında aynı saatte yapılacak olan ilk tahsil çağındaki çocukların sayımı işleri etrafında bazı müzakerelerde bulunulmuştur.

Sayın yarının büyüklerinin memleketimizdeki tahsil vaziyetlerini tesbit edecek bir istatistik mahiyetinde olacağından bütün münevver vatandaşlar vazife alacaklardır.

Müddeumünimin mezuniyeti bitti

Bir müddettenberi mezun bulunan müddeumünim Hikmet Onat mezuniyetini kâmil ederek dün itibaren vazifesine başlamıştır.

Adliyede bir tayin

Ankara müddeumünim muavinlerinden Kâmil Boran İstanbul 4 üncü soruşturma hakimliğine tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

RADYO

CUMARTESİ 1/11/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.15: Evin saati, 8.45: Senfoni müzik (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkçe plaklar, 13.45: Ajans haberleri, 14: Türkçe plaklar, 14.30: Ankara Sonbahar at yarışlarının tahminleri, 15.30: Riyaseticumhur bandosu, 18. Saat ayarı, 18.00: Çifte fasıl, 18.40: Radyo caz ve tango orkestrası, 19: Konuşma (Kahramanlar saati), 19.15: Radyo caz ve tango orkestrası, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma (İşe saat), 19.55: Karışık şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Muhtelif makamdaki şarkılar, 21: Zirât takvimi, 21.10: Dinleyici istekleri, 21.45: Konuşma (Günün meseleleri), 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası.

İstanbul borsası

31/10/941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin 5.24
New-York	100 Dolar 132.20
Genevre	100 İsviçre Fr. 12.9375
Madrid	100 Peçeta 31.0000
Yokohama	100 Yen 25.10
Stokholm	100 İsveç Kr. 350
Bir altın lira	24 ayarlık bir gram külçe altın 350

Eşam ve Tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

HAVACILIK BAHİSLERİ

İtalyan havacılığı ne âlemde?

Yazan : Mitat Tuncel

Rus cephesindeki Alman harekâtına İtalyanlar da iştirak ettiler. Fakat İtalyan hava filolarının bu cephedeki faaliyetine dair kuvvetli bir emare görülmedi. Şark cephesinde yalnız Alman hava filolarının yaptıkları hücumlar, bombardmanlar göze çarptı. Bu suretle İtalyan hava kuvvetleri için şimdiye kadar harekât sahası Akdenizle, Afrika cephesinden ibaret kalmıştır, diyebiliriz. Buna rağmen Alman havacılığı bir yandan batıda, diğer yandan doğuda meşgul olduğu halde cenubda da İtalyanlara yardım mecburiyeti ile karşılaştı. Tobruk, İskenderun veya Malta'nın birçok defa Alman filoları tarafından bombardman edildiğini resmi tebliğlerde okuduk ve okuyoruz.

Bu harbden çok evvel yüksek şöhretinden uzun uzadıya bahsedilen ve dahi o zaman üç binden ziyade askeri tayyaresi bulunan İtalyan havacılığı acaba ne yapıyor? Arnavudluğa karşı yapılan harekâta nasıl ve ne derece bir rol oynayabildiğini tamamen tesbit edemediğimiz İtalyan havacılığı geçen sene Mısır cephesinde İtalyan ricatını koruyamamış olması idi ki, bu vaziyet üzerine derhal Almanların yardım koştuklarını gördük. Alman tayyarelerinin ilk kafilisi Romaya geldiği zaman bütün şehirde günlerce bayram andırır merasım yapıldı.

Habeş seferinde ortalığı kasmış, kuvvetli olan İtalyan tayyareciliği hâliken zayıf mıdır, yoksa bu durgunluğun başka esbabı muhtemeldir mi? İngiliz adalarının müdafası için esas kuvvetlerini ana vatanda tutmak mecburiyetinde bulunan İngilizlerin Mısır cephesi ve Akdeniz havzası için ayırmış oldukları hava kuvveti pek mahduddur. Bir kısım kuvvetleri de Irakta veyahud başka mühim noktalarda bulunmaktadır. Hal böyle iken İtalyan hava kuvvetinin bu durgunluğa hayret etmemek mümkün değildir. Bütün bunların cevabını katı bir şekilde vermeğe bugün için imkân yoktur. Yalnız harbden evvelki durumu, hâdisatı ve gözönünde bulundurduğumuz imkânları inceleyecek olursak bazı neticeler çıkarabiliriz.

İlk gündenberi İtalyanlar havacılıkta bilhassa deniz tayyareciliği üzerinde çalışmışlar, gerek malzeme, gerek personel bakımından bu istikamette inkişaf göstermişlerdir. Halbuki deniz tayyareciliğinin kara tayyareciliğine nisbetle hızı, manevra kabiliyeti ve hava muharebelerindeki başarıma kabiliyeti çok farklıdır. Vaktile General Balbo idaresindeki hava filosu İtalyadan kalkarak Amerikaya kadar gitmiş ve hiç arızasız avdet etmiş. O zaman bu rekor İtalyan havacılığı için büyük bir muvaffakiyet olarak gösterilmişti. Fakat bu iş bilhassa motorların uzun uçuşları için olan kabiliyetini ifade edebilirdi ve aynı zamanda bir şans mevzuu olabilirdi. Geçenlerde İtalyan tayyareleri Basra körfezine kadar gittiler ve Bahreyn adalarındaki petrol depolarını bombardman ettiler. Gidip gelme 5 bin kilometreden fazla bir yol ve takriben 14 saatlik uçuş demek olan bu taarruzdan alınmış olan netice acaba sarfedilen benzin miktarını karşılıyordu ya bildi mi? Hiç şüphe yok ki İtalyanlar için Basraya kadar gitmekten ise yarı mesafede bulunan Musul petrollelerini bombardman etmek daha kolay idi. Acaba bunu niçin yapmadılar ve yahud yapamadılar? İşte bütün bunlara verilebilecek cevap kendilerinin kara tayyareciliğinden ziyade deniz tayyareciliğinde hareket sahası bulmuş olmalarıdır. Nitekim İtalyan hava filoları arasına fırsat kolluyarak İngiliz gemi kafilelerine baskınlar yapıyorlar. Fakat bu fırsatlar pek nadir

çıkılmaktadır. İngiliz filosunun bulunduğu limanlar hava filoları tarafından himaye edildiği gibi büyük kafileler de kuvvetli avcı filolarının himayesinde hareket etmektedirler.

İtalyanlar benzin bakımından da müşkül vaziyettedirler. İtalyanın harbden evvelki senevi petrol sarfiyatı normal olarak 700 bin tondan ibaretti. Harbden sonra bu miktarın en aşağı on misli artmış olmasını kabul etmek lâzımdır. Modern harpte petrolün oynayacağı rolü gözönünde tutan hükümet 1934 de 90 milyon sarfederek bilhassa Sicilya adasında petrol araştırmaları yapmış, 1935 de ise Arnavudlukta petrol kuyularını ele geçirmişti. Fakat bu kuyulardan elde edilen istihşalât 100 bin tonu bulmuyordu. Nihayet Napolide tasfiyehanelerle büyük petrol depoları tesis edilerek haricîten ham petrol stokları yapıldı. Hülâsa bugün için İtalyanlar petrol hususunda da Almanların yardımına muhtaç bulunmaktadır.

İtalyanların havacılık bakımından Akdeniz havzasındaki stratejik vaziyetleri çok müstaddir. Bir yandan Yunanistandaki Faler hava üssü ellerindedir, Rodostaki üssüyle de Akdenizin doğu kısmını kontrol altında bulundurabilirler. Pantalevea adasındaki son sistem şeklinde tahkim edilmiş olan üssüleriyle Malta adasını ve Sicilya ile Afrika arasındaki geçidi daima tesirleri altında tutabilirler. Fakat bugünkü harp pilotunun müessir olabilmesi için yüksek öfret, yüksek teknik ve yüksek malzeme lâzımdır. Bütün bunların mevcudiyeti bir an için kabul edilse dahi İtalyan havacılığının pek fazla ileride gidemeyeceğini kabul etmek mecburiyetindeyiz. Zira İngilizlerin takibini bilmisildir ve İtalyanların coğrafi durumu bu hususta pek naziktir.

Mitat Tuncel

Dünyanın en büyük istihbarat teşkilâtı olan "Royter,, nasıl çalışır?

Yazan : Hikmet Nisan

Tam bir asır evvel, Aix-la-Chapelle de bulunan bir bankanın Julius Royter namındaki genç bir Yahudi memuru, Brükselden posta güvercinleri vasıtasıyla kendisine gönderilen haberleri Almanca harflerle tektir ediyor ve bu suretle Paris borsasının en son kotolarını, o vakit diljans denilen ve hiç de seri olmayan arabaların Alman hududuna vusulünden evvel, lazım gelen yerlere dağıtıyordu. Sonraları bu istihbarat sistemine telgraf kabloları vasıtasıyla daha modern ve daha seri bir şekil vermek istediği vakit, ne Almanya'da ne de Fransada kendisine nakdi muavenette bulunacak kimse çıkmamış ve ancak 1851 de İngilterede ilk telgraf hattını kurmaya muvaffak olmuş ve zamanla müteaddid hatlar tesis ederek bütün Avrupayı ve dünyayı kaplamıştır.

İngiliz tabiiyetine geçen ve Saks Koburg doku tarafından kendisine «baron» ünvanı tevcih edilen Royter'e kraliçe Viktorya, bu ünvanı İngiltere de kullanması ve zürriyetine de şamil olması için müsaade etmiştir.

İşte bugün, ajans Royter namıyla dünyaya maruf olan bu muazzam istihbarat servisini tesis eden zat, bu Royterdir.

Sürat

Kabil olsa da Royter tekrar dünyaya gelse ve vaktile kurduğu müessesenin Londrada Fleet Street sokağında bulunan dairesini gezse, yüz sene zarfında oradaki tahavvül ve tekmüliden kendisi bile hayrete düşerdi!

Burada, her yerden ziyade «Times is money» (vakit nakiddir) kaidesi hükümdardır. Filhakika, buraya gelen ve dünyaya yayılan haberin süratı, akillara durgunluk verecek derecede kısa bir anı hissar etmektedir. Meselâ, şu anda Moskovadan gelen ve dünyaya çekilecek olan resmi tebliğin geçirdiği safhaları ele alalım: Tebliğ bir dakikada tercüme edilir ve kırmızı bir mühürle mühürlenir. Bu, «fevkalâde acele» olduğuna alâmettir. Telgraf beş saniye sonra sansür memurunun önünde bulunmakta ve vizesi yapılmaktadır; otuz saniye sonra borular

inde hava tazyikile yukarı telsiz dairesine çıkmış ve oradaki memurlar vasıtasıyla ve beş saniye zarfında bütün dünyaya çekilmiştir. Yalnız Berlin bu haberdan mahrum edilmektedir. Fakat o da gizli olarak haberi aşırabilir.

Bütün şehirlerde bulunan ajanslar, haberleri husuli makineler vasıtasıyla alırlar ve verecekleri yerlere ticker denilen bir alet ile verirler. Gazete dairehaneleri vesair istihbarat müesseseleri hep bu sayede, ve Londradaki kesideden 30 dakika sonra dünyanın en son haberlerini almış bulunurlar...

Posta güvercinleriyle yapılan muhaberatın Roytere kaçak mal olduğunu bildirecek hiç bir vesika bulunmadığı için bunun ne olabileceği meçhul kalmış ise de, bugün, yani yüz sene sonra, Royter müesseselerinin, muavin ajansları da dahil olduğu halde senevi masraflarının 6 milyon İngiliz lirasını geçtiğini söylemek, müessesenin hali hakkında sarıh bir müfalea yürütmek için kuvvetli bir delil teşkil etmektedir.

Servisler, günün yirmi dört saatinde çalışmaktadır. Radyo daimi surette faaliyettedir. Dünyanın bütün istasyonları doğrudan doğruya buraya bağlıdır. Bundan başka «Mors» telgraf mesajları da ayrıca haber getirmektedir. Meselâ, Mister Çörçil Avam Kamarasında nutuk söylediği vakit, ajans muhabirleri, mütemadiyen telefon başında nöbetleşe durmakta ve çok defalar, başvekil nutkunun yarısını bitirmeden evvel dünyadaki Royter şubeleri nutkun baş kısmının bir hülâsasını almış bulunmaktadırlar.

Radyofonik servis

Royter, harbdenberi yeni bir istihbarat servisi teşkil etmiştir. Bu radyofonik servistir. İyi yetiştirilmiş ekipler gece gündüz haut parleurlar önünde nöbet bekliyerek radyoları dinlemekte ve her biri bir yabancı lisan bilerek neşriyatı stenoğrafi ile zaptetmektedir. Bu servis düzünelerle radyo makinesini ihtiva etmektedir. Bu suretle muhtelif birçok haberler alınmakta ve derhal şubelere verilmektedir. Propaganda şeklindeki neşriyat ile sıhhatinden şüphe edilen haberler, o şehirlerde

bulunan Royterin husuli ajanı vasıtasıyla teyid edilmedikçe neşrolunmazlar. Bu sebebden dolayıdır ki bu gibi şüpheli haberler kontrola tâbi olduğu için, diğerlerine nisbetle yarım saat, üç çeyrek geç olarak verilir. Bu serisin memurları günde 150 muhtelif radyo merkezini dinlerler ve mübim gördükleri neşriyatı, aslına tamamilen uygun olarak verebilmek için gramofon plâklarile zaptederler. Esasen metnin müteaddid stenoğraflar tarafından ayrı ayrı kayıtlı, ufak bir kontrol ile, doğru olup olmadığını hemen meydana çıkarır. Bu sistem B. B. C. de tatbik edilmekte olan sistemdir ki, Royter bu teşkilât ile de sıkı bir temasta bulunmaktadır.

Hakikat ve dürüstlük

Royterin en büyük prensibi, verdiği haberi süratle ve doğru olarak vermektir. Bazı defalar, alınan bir haber teyyid etmeden de verilebilir. Bu, vakit kazanmak için yapılmaktadır. Fakat bu gibi haberler için memba gösterildiği gibi, Royterin ademi mesuliyeti de işaret edilmektedir.

İşte bu şöhret ve doğruluk sayesinde ki, dünyanın her tarafında Royterin ajansları bulunmakta ve ciddi yeti tasdik olunmaktadır. Bu itibarla müessesenin muhasebesi 38 muhtelif memleket parası ile görülmektedir. Her memlekette vasatî olarak 70 gazete ve mecmua Royterin bültenleriyle çalışmaktadır.

Bu bültenler, gazeteerde, husuli zevata, malî ve ticarî dairelere müyonlarca tevzi olunmaktadır. İngiliz hükümetinin Royter ile bir alakası yoktur. Bu teşkilât, diğer devletlerin resmi ajansları gibi hükümetin propaganda cısı ve sözcüsü değildir.

Royter ve harb

Harbdenberi Royter, bütün cepherlerdeki ajan ve muhabirlerinin adedini tezyid etmiştir. Bu itibarla, tabii za-manlara nisbetle çok fazlalaşan muhaberatın inkıtaat uğramaması için lazım gelen bütün tedbirler alınmış, aksaklığa sebebiyet vermemek üzere her çare

(Devamı 3/2 de)

Nedamet getiren meshur
bir dolandırıcının hayatları
MAHMUT SAİM
hayatını ifşa ediyor

Tekirdağ ve Edirne'de Mahmut Saim

— 138 —

Edirne'de (benim aradığım) adamlar çokmuş ha... Tam benlik... Fakat bir nokta aksıyor: (Akl) az, (parası) çok değil, parası da az. Bir (iş bitiren) idarehanesi açmışım. İdarehanenin göreceği işler meyhanında (gelecek malı) iyi bir bedel ile satmak) keyfiyeti de vardı. «Herkes malını (iş bitiren idarehanesi) ne yollasın, (iş bitiren) malı satar, parayı çatur çatur yollar.» Edirne'den bize kırk teneke domates salçası yolladılar, sattık. Arkasından beş teneke de hâlis tereyağ, onu da sattık. Arkasından dört yüz tavuk yolladılar, onları da sattık.

Mektublar yağmağa başladı:
«Müdür beyefendi! Yollamış olduğum kırk teneke sekiz yüz okka domates salçası hakkında bugüne kadar cevabı almadığımdan her kaç lira tutmuş ise banka veya posta hesabına hemen namı âciziye yollanmasını dilerim. Hürmetler efendim.»

Edirne'de: Kalem pazarı sahibi Süleyman

Arkasından ikinci mektub:
«Müdür beyefendi! Yollamış olduğum beş teneke hâlis tereyağının tutarı henüz gelmediğinden bir an evvel yollanmasını saygılarımla dilerim.»

Edirne'de: Muallim Ziya

Arkasından üçüncü mektub:
«Müdür hazretleri, dört yüz tavuğu yolladık. Biz de burada hapa yuttuk. Nolacaksa olsun, paraları tahsil etmeye yip namı âlimize bir dakika evvel iletmenizi yüca yüca selâmlarımızla rica ve istida eyleriz efendim. Cenabihak sıhhat ve afiyetinizi daim eylesin. Amin.»

Edirne'de bahçıvan Hamza

Yalnız)dirne mi ya?.. Tekirdağ'dan da hayli (parası çok, akli az) adam çıkmamış mıydı?.. (tavuk) tan, (hind) di) den, (domates salçası) ndan epeyce mal gelmişti. Çalıştık, çabaladık, Hepsini sattık, paraları alındı!

(İş bitiren) idarehanesi bir hayli satılmıyan mallara müşteri buldu, hattâ izdivaç ilânlarını okuyan bayanlar bile geldi. Ne kısmımız yoktu ki?.. Alım satım kısmı, ikraz ve istikraz kısmı; iş bulma kısmı, sigorta ve nakliyat kısmı; izdivaç kısmı; kumilyon kısmı.

Bir gün tanıdık bir Yahudi gelmişti:
— Maşallah... Maşallah... İlanları okuyan burayı 32 odalı bir banka zanneder? Hepsini hepsi bir masa, dört sandalye!.. Bu kadar işi bu masanın çekmesine nasıl sığdırıyorsunuz?

Ermeni dostumuz Marten Orakyan da orada idi:

— Ahbar! dedi; bu kadar işin o çekmeceye girdiğini acayipliğine değil; o kadar adamın şu paragam Mahmud Saimin cebine nasıl girdiğine taaccüb buyururorum.

He... Asıl taaccübü âizanemi mucib olan esbattan biri de: Birçok belediye yerin, ticaret odalarının bu zatının ilânlarını işlerini güçlerini bırakarak şehir, kasaba, nahiye, köy demiyerek dolandırmalarıdır. Sankin Hazreti İsa'nın kandilini dolandırmıyorlar? Haydi sözüm bunda iş bitireni hakikaten bir iş bitirecektir diye mal yollayan enayitler var. Fakat bu belediye'lerde, ticaret odalarında da (pilâf) kadar akıl yoktur?.. Sormoolar ki; bu adam kimdir? Kimin nesdir? Ne iş yapar? İş bitiren nedir? Hangi işleri bitirir?

O tuhaf değil ahbar? Koca istiyen kızlar da geloor? Mahmud Saimin böyle iş elinden gelse kendisi kırk yıl bekâr durmaz!

Ben atıldım.
— Hepsine koca bulacağım.
— Nerede bulacaksınız? Uzunçarşıya ismarlıyacaksın?

— Gazetelere ilân vereceğim!
— Kendileri veremiyorlar? Benim aklimca sen bu izdivaç işini başka türlü yap?

— Nasıl yapayım?
— Evvelâ kızları çağır!
— Ey?
— Hepsinin resimlerini çekersin.
— Evet.

— Onları bir katalog şeklinde matbaaya bastırırsın.

— Evet.
— Bütün vilâyetlere, bütün kazalara yollarsın.

— Evet... Evet... Arkasını idrak bulurmuşsun. Sporcular yağmağa başlar. Kimisinden nikâh masrafı, kimisinden yol parası, kimisinden ağırlık... Çek parayı da çek.

— Yollarlar mı?
— Nasıl yollamazlar? Aslımı esasını sormadan meselâ Tekirdağ'dan, Edirne'den domates salçasını, tereyağını, tavuğu, horozu, hindiyi yollıyan adamlar; parlak kâğıtlara basılmış hoşor hoşor kız resimlerini görünce yol parası olsun yollamazlar?

— Yollarlar.

— E ne duruorsun ahbar? Yesene???

(Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

SPOR

Galatasarayın meşale koşuşu

Dün akşam Galatasaray klübü tarafından tertib edilen meşale koşuşu Taksim ile Şişli arasında yapıldı. Neticede Galatasaraydan Rıza Maksud ve ekibi 19 dakika 34 saniyede birinci, Fren İstals (Kurtuluş klübünden) ikinci, Galatasaraydan Ahmed ve Ali ekibi üçüncü oldular. Müsâbâkaya 10 ekip iştirak etmiştir.

Mekteblerarası lig maçları

Mektebler arası lig maçları programı tanzim edilmiş ve 15 ikincilerinde yapılacak merasimle başlama işi takarrür etmiştir.

Fenerbahçe stadında toplanacak kız ve erkek mektepleri sporcuları için tanzim edilen programa göre; merasime İstiklâl marşı ile başlanacak. açılış nutkunu, sporcuların andı ve geçid resmi takib edecektir. Kız lise-lerden spor yurdları arasında 4X100 bayrak yarışı, beyaz kırmızı küme birincilerinin futbol maçından sonra erkekler arasındaki 4X100 bayrak yarışla merasime nihayet verilecektir.

Dünyanın en büyük istihba at teşkilâtı olan "Royter" nasıl çalışır?

(Baş tarafı 3/1 de)

reye baş vurulmuştur. Röyterin cep-hedeki bütün muhabirleri harb safahatını gördükleri gibi bildirmektedirler. Bunlardan birçoğunun isimleri meşhurlu kalmış ise de, bazıları, muharebeier hakkında vermiş oldukları tafsilât ile ve gördükleri sahneleri pek güzel canlandırdıklarından şahret kazanmışlardır. Bunlar, bu canî tablolarını çok defalar büyük tehlikelere maruz kalarak çizmişlerdir.

İşte bu sebeplerden dolayıdır ki bugün saatî saatine, dakikası dakikasına, dünyanın bir köşesinde olup biteni diğer köşesine yetiştiren bu ajans, büyük hizmetlerde bulunmaktadır...

Hikmet Nisan

«Son Posta» nun aşk ve macera romanı: 4

KADIN BİR DEFA SEVER

YAZAN : CEVAD FEHMI

Başını kundağın içine gömdü. Bu koku, evlâdının kokusu... Ciğerlerinin bütün kuvveti ile onu içine çekti. Bu kokuya gayet iyi tanıyordu ve bütün hayatı müddetince unutmuyacaktı.

Sokağın ortalarına gelmişti. Bütün kapılar ve bütün kafesler kapalı idi. Çocuğu bırakıp kaçmak.. Artık başka bir şey istemiyordu. Şimdi hiç bir şey duymuyordu da... Ne içindeki acı, ne beynini yakan düşünceler... Sanki kucağındaki bir pakeymiş gibi kundağı rastgele bir kapının önüne koydu, üzerinde Hasana yazdığı «Mülümandır, adı Yakub'dur. Allah gü-nahlarımızı affetsin» cümleleri bulunan bir kâğıdı kundağın bir ucuna doğru çıkarırsa onu bütün hayatınca içineledi ve sonra geldiğinden daha büyük bir hızla gerisin geriye koşmağa başladı. Şimdi kaçıyor. Delice bir süratle kaçıyor. Tırnaklarını avuçlarının içine batırıyor. Dişlerini var kuvvetiyle sıkıyor. Sırtındaki çarşafın pelerininin uçları rüzgârla havalanmışlardı. Bu halde uzaktan kapkara bahtını tanzir eden büyük meş'um bir kuşa ne kadar benziyor du.

O derece dalgındı ki sahil gelinceye kadar gemiye bir defa olsun bakmayı akıl etmemişti. Bu seferki daha da ağır ve korkunç oldu. Bir müddet gördüğü manzaranın mânâsını kavriyamadı. Deniz bomboştı. Havanın gitmişti. Onları getiren gemi ufukta, minimini bir leke gibi görünüyordu. Perişan bir hamle ile sanki ona yetişecekmiş gibi denize yürüdü. Kollarını ileri uzatarak acı acı haykırıdı:

«— Hasan... Hasan... Rüzgâr uğulduyor ve beyaz köpük-lü kapkara dalgalar birbirlerini kovalamaya devam ediyorlardı.

— Hasan... Nereye gittin Hasanım? Su dizkapaklarına çıkmıştı. Durdu. Düşünüyordu. Büyük bir dalga bütün vücudunu turmanarak omuzlarına kadar yükseldi. Hasan kendisini bırakıp gitmiş mi idi? Kaçmış mı idi? Fakat

buna imkân yoktu. Tanıştıkları gün denberi her dakika kendisini sevdiği ni söylüyor bir adam onu böyle tanımadığı bir memlekette muztarib, çaresiz ve perişan bırakıp gidebilir miydi? O halde? Bu muammayı halletmek çok müşküldü. Hasana dair isminden başka hemen hemen hiçbir şey bilmiyordu. Peki öyle ise onu nasıl bulacaktı? Birdenbire kafasında şimşek gibi çakan bir fikirle geri döndü ve geldiği istikamete hızla koşmağa başladı. Bir hissi kableivuku ona Hasanı artık kaybettiğini söylüyor du. Sevdiği adam anlayamadığı bir hâdise neticesi kuşlar gibi uçup gitmişti. Bu korkunç ve meş'um ihtimal doğru çıkarsa onu bütün hayatınca bedbaht ederdi. Fakat şimdi bunu düşünemiyordu. Daha evvel yapılacak işi vardı. Biraz önce terkettiği mini-mini oğlunu, küçük Yakubu alacaktı. Sevdiği iki vücuddan ikisini birden kaybetmek... Ooo, buna tahammül edemezdi. Dizleri titriyor, artık ikide bir kaç olmuştur. Çalınlar, taşlar bacaklarının birçok yerlerini yurmuşlar, sı-

yrılmışlardı. Vücudu o kadar bitab idi ki artık iradesine kontrol etmiyordu. Nihayet bir an geldi, koşuyorum zan- nettiği halde âdetâ sürüklenircesine kedyor, kamçılanmış ihtiyar bir at gibi ileri atılmak için inliyerek kendini zorluyordu. Demin süratle geçtiği yol meğer ne kadar da uzunmuş!

İşte şehrin ilk evleri, işte deminki sokak, işte Yakubu terkettiği kapı... Fakat yeni ve müthiş bir sürpriz... Yakub orada yoktu.

Ayşe bitab vücudundan umulmıyacak bir çeviklikle, yaralı bir hayvan gibi kapıya atıldı:

— Allah rızası için açın! Açın diyorum size! Oğlumu gördünüz mü? Feryadı küçük, darsokağın içinde uğuldayarak dolaştı. Kafesler açıldı, kapılar aralandı, birçok kadın, erkek çocuk dışarı uğradılar.

— Çocuğum... Biraz evvel onu bulmaya bırakmıştım. Görmediniz mi? — Kundakta bir çocuk... Tabii işeri aldınız değil mi? Verin bana. Ben anasıyım. Yalvarırım size... Kapıyı açan ihtiyar, entarili ve takeli bir adam başını sallıyordu. Bütün sokağa uğrıyan erkek kadın ve çocuklar Ayşenin etrafını çevirmişlerdi. Gözleri evlerinden uğrıyan, saçları dikenleşen ana onlara dönerek haykırıdı:

— Ya siz... Siz de görmediniz mi? Gören yok mu benim yayrumu? Herkes susuyor ve başlar soldan sağa, sağdan sola dönüyorlardı. Ayşe etrafını çeviren bu genç, ihtiyar, sakallı, başörtülü başların ıslanmış sulu boya bir resim gibi şekillerini kaybettiklerini, birbirlerine karışık larını gördü. Hepsi hâlâ menfi cevap vermek üzere başlarını sallıyorlardı. Etraf kararıyordu. Bacağları vücudunu çekemiyorlardı. Kendini bıraktı. Bayılan kadının üzerine eğilenler, doğrularak birbirlerinin yüzüne bakıyorlar. İçlerinden birisi:

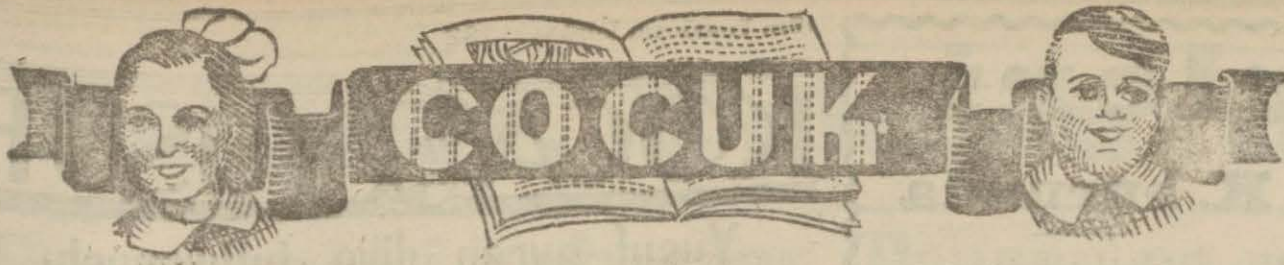
— Deli galiba! Dedi. İhtiyar bir kadın ilâve etti: — Ebbette deli! Koskoca çocuk bul Hepimiz saatlerdenberi uyanıktık. Hiç çocuğunu bıraksa görmez veya duymaz mı idik? Yakub da kaybolmuştu. Bombaların, mermilerin gittikçe artan tahrib kudretinden dolayı dehşete düşerek ilme, fenne lânet eden insanlar, bir saatin içine sıkışan mukadderat cilvesi dediğimiz manevi bir infilâk ile 500 bin, 600 bin saatlik ömürlerin harab olduğunu acaba neden düşünemiyorlar?

— 3 —

Bir kaza

Bu faciadan altı saat sonra Ayşe şehri diğer şehirlere bağlayan ana sokağın ortasında bir yerde ölmüştü.

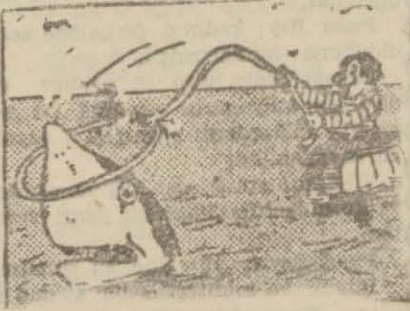
(Arkası var)

Cankurtaran balık

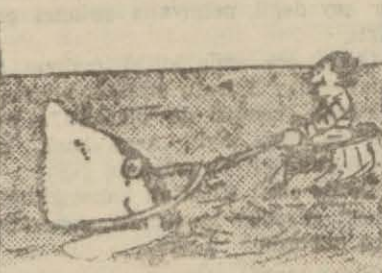
Bir varmış, bir yokmuş bir gemi, uzak denizlere açılmışmış. Deniz sakinmiş, gemi ye'ken açmış. Deniz yüzünde beyaz bir matı gibi durmadan ilerliyormuş.

Böylece günler geçmiş, geceler geçmiş, gemi ne bir limana uğramış, ne bir an durmuş. Deniz böyle sakin devam ederse gemi ulaşacağı yere bir an evvel ulaşacaktı. Fakat aksüğe bakın bir gece gece yarısında sakin hava birdenbire esmeye başlamış. Sal

miyi parçalamış. Kaptan bağırmış: — Herkes canını kurtarsın.

Kimi bir tahta parçası yakalamış. Kimi hiçbir şey bulamamış. Deniz atlamlar. Bu arada gemicilerden biri de bir fiçı eline geçirir. Fiçıyla birlikte denize atlamış. Denize atlar atlamaz, fiçının içine girmiş. Bir müddet fiçı dalgalar arasında çalkanmış. Fırtına yavaş yavaş sükûnet bulmuş. Deniz sakin halini almış. Bu halde ortalık ağarmış sabah olmuş. Artık

deniz tamamen sükûnet balmuşmuş. Gemicisi:

— Çok şükür kurtuldum. Neredeyse bir kara parçası gördüm.

Diye düşünürken bir de ne görün, koskocaman bir balık ağzını açmış kendine doğru gelmiyor mu? Gemici çok korkmuş, bu balık biraz daha sokulsa muhakkak kendini yer.

O anda gemicinin aklına kurtuluş için bir çare gelmiş, fiçının çemberlerinden birini çıkarmış. Kuşağını bu çembere bağlamış ve çembere atıp ba-

lığın boğazına geçirmiş. Niye uğradığını anlayamayan balık sahile doğru hızla yüzmeğe başlamış. Gemici kuşağın ucunu bırakmadığı için onu da çekiyormuş. Böylece gemicinin içinde bulunduğu fiçıyı sahile kadar çekmiş. Gemicisi sahile atlamış. Ve fiçıyı bırakmış:

— Oh, diye rahat bir nefes almış, çok şükür kurtuldum.

★★

Timsahın dişi ağrıyorsa, maymun dişçisi gitti: — Su dişimi tedavi et. Dedi.

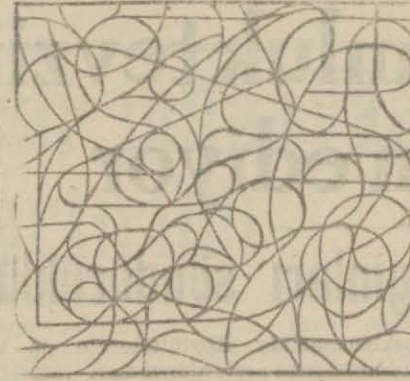

Maymun dişçi, timsahın dişini tedavi etti. Artık dişte ağrıdan eser kalmamıştı.

Fakat timsah nankör bir hayvandı. Dişini tedavi eden maymunu bir lokmada yuttu. Karnını doyurdu.

Yeni bilmecemiz

Aşağıda sağdaki vazoda yukarıdaki kare çizgi arasında. Resmi 'A' harfidir. Aşağıdaki resmi 'B' harfidir. Dikkatle bakarsanız görürsünüz. Gör-

düğünüz zaman olduğu yeri kalemle çizin. Resmi gazeteden kesin ve altına adresinizi yazıp bize gönderin. Doğru bilenlerden birinciye renkli nefis bir Anadolu duvar haritası, ikinciye bir şişe kolonya, üçüncüye renkli elişti kaset, diğer 35 kişiye de muhtelif, güzel hediyeler verilecektir.

Baba — Gene sıfır almışsın.

Oğlu — Öğretmen, bana Toroslar nerede, diye sordu, ben de bilemedim.

Baba — Bir yere bir şey koyduğum zaman iyi dikkat et, aklında kalsın, sonradan sorulduğu zaman bilmiyorum, demiyesin diye sana kaç defa tenbih ettim.

Satılık çam ve köknar tomruğu Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden

- 1 — Büyükdüz bölgesi emvalinden olup kasap kıran ve Tekirdüzü rampa, larında mevcut 577 adet muadil 265 metre mukab 913 desimetre mukab çam 1921 adet muadil 694 metre mukab 114 desimetre mukab köknar tomruğu açık artırma suretile satılığa çıkarılmıştır.
- 2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
- 3 — Tomruklara a'ed satış şartnamesi Ankara orman umum müdürlüğü, İstanbul ve Zonguldak çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.
- 4 — Tomruklardan köknarın muhadden bedeli 14 lira 50 ve çamın muhadden bedeli 17 liradır.
- 5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 11.11.1941 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliği riyaletinde teşekkür edecek komisyona müraacaatları.

«9483»

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şubesi in çuval münakasası hakkındaki 28, 29, 30-10-1941 tarihli ilânının tavrzihi

Çuval münakasasının 4 Teşrinisani 1941 Salı günü yapılacağı tavrzhan ilân olunur. (9521)

Urfa Gümrük Muhafaza Kitası Satılma Komisyonundan

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı Lira	% 7,5 teminatı İhalenin gün ve saati	
			lira	
Kuru ot	334000	26720	2004	10/11/1941 Pazartesi 10

- A — Üç yüz otuz dört bin kilo kuru ot 10/11/1941 Pazartesi günü saat 10 da Urfa Gümrük Muhafaza Kitası Satılma komisyonunda kapalı zarfla ihale edilecektir.
- B — Şartnameyi okumak isteyenler Urfa ve İslahiye Gümrük kit'alarında her gün okuyabilirler.
- C — Talibler teminat akçesi olan ikibin dört lirayı Urfa Gümrük kit'ası veznesine yatırıp vezne makbuzulle şartnamenin dördüncü maddesinde kendilerinden istenilen vesikalarla birlikte ihale saatinden bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunacaklardır. «9369»

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Orta oyunu hakkında konferans ve temsil

Sarıyer Halkevinden:

2 İkinciteşrin 1941 Pazar günü saat 15.30 da sayın profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından (Orta oyununun karakterleri ve modernleştirilmesi imkânları) hakkında bir konferans verilecektir. Konferanstan sonra temsil subemiz tarafından profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlunun (Köy muhtarı) adlı pyesi modern sekilde orta oyunu olarak temsil edilecektir Herkes gelebilir.

Memleket Haberleri

Izmirde

Fevzipaşa bulvarı ile Türistik yolun açılışı merasimle yapıldı

Izmir (Hususi) — Cumhuriyet Bayramının birinci günü saat 16 da Fevzipaşa bulvarının açılış merasimi belediye reisi Dr. Behçet Uz'un huzurunda icra edilmiştir.

Fevzipaşa bulvarı İzmir belediyesinin büyük emek verdiği ve mücadelelerle tahakkuk ettirdiği büyük bir davadır. Malum olduğu üzere Rahmi Beyin valiliği zamanında açılması tekkarrür eden bu bulvar için bir de bulvar şirketi kurulmuş, fakat şirket en ufak bir muvaffakiyet dahi kaza namamıştı. Son defa İzmir belediyesi Fevzipaşa bulvarı işini ele alarak birçok istisnâlar yapmış ve neticede muvaffak olmuştur. Bu suretle İzmirin harab ve plânsız bir kısmı ortadan kalkmış, İzmir yepyeni ve güzel bir bulvara daha kavuşmuştur.

Bulvarın açılış merasimini vali yapacaktır.

İlk türistik yol

Izmirin ilk türistik yolu olan ve büyük fedakârlıklarla meydana getirilen Barnova yolu ikmal edilmiştir.

Bayramın ikinci Perşembe günü saat 16 da bu yolun açılış merasimi güzide bir davetli gruba huzurunda, halkın da iştirakile yapılmıştır. Vali bu münasebetle bir nutuk söylemiş ve diğer yolların ilerleyen faaliyetini izah etmiştir.

Sereflikoçhisarda tiftik cemiyetinin dağıttığı tekeler

Sereflikoçhisar (Hususi) — Kazamızın tiftik cemiyeti 1937 denberi faaliyettedir. Şimdiye kadar kazamız ve köylerine genel merkezden gönderilen 30 damızlık teke dağıtılmıştı, bu günlerde gelen 17 teke de köylere dağıtılmış, kazamız ve köylerinin tiftiklerinin ıslahına doğru yönelinmiştir.

Şimdiye kadar on beş köy bu tohumluk tekelerden istifade etmişlerdir.

Egede tohumluk tevzii işi devam ediyor

Egedeki orman yangınları söndürüldü

Izmir (Hususi) — Kaza ve köylere tohumluk buğday tevziatına devam edilmektedir. Bazı yerlerden nihayet 15 gün zarfında tevziatın yapılmadığı ve tohumlukların müstahsil eline varmadığı takdirde kışık zeriğat mevsiminin geçeceği bildirilmiştir. Ziraat müdürlüğünün ifadesine göre ise, kışık zeriğat, muntakada İkincikanuna kadar devam edebilir. Yalnız şiddetli yağmurlardan tarlaların içine girilmiyebilecek vaziyet hâdis olmamalıdır.

Diğer bir şikâyet de toprak ofisi müdürlüğünü alakadar etmektedir. Haber aldığımız göre ofis müdürlüğü, tohumluk sevkiyatı için en az talebin 50 ton olmasını ileri sürmekte, daha az talebler için devamlı surette amele kullanamamaktadır. Bu yüzden bazı çiftlik sahipleri, beşer tonluk tohumluk ihtiyaçları için red cevabı almıştır. Alakadarlarca bir toandan aşağı ihtiyaçlar için daimi surette amele kullanılsa bile nihayet 1-5 tonluk ihtiyaçları temin zarureti vardır. Aksi takdirde tohumluk tevziatından fayda

beklememelidir. Köylülerimizin de tohumluklarını acele aldurmaları lazımdır.

Orman yangınları

Sereflikoçhisarda Beyler ve Ulmuş köyleri civarında orman yangını çıkmış ve iki saat zarfında söndürülmüştür.

Urmanın Gölgesiz mevkiinde de yangın çıkmış, muhtelif eşhasa aid 100 zeytin ağacı ve 150 çam fidanı yanmıştır. Yangın üç saattan fazla sürmüştür. Her iki kazada çıkan yangınların sebepleri aranmaktadır.

Sereflikoçhisar kazasında İhsaniye köyü civarında başlayan bir orman yangını, Urmanın Bademler köyü istikametine süratle ilerlemiş ve söndürülmesi için tertibat alınmıştır.

Sereflikoçhisarın Benler köyü civarında başlayan diğer bir yangın, şiddetini kaybetmiş olarak Cumaovası istikametine devam etmektedir. Bunun söndürülmesine çalışılmaktadır. Bu yangının Urmanın Gölgecik muntakası istikametine geçmesine mâni olacak tedbirler de ittihaz olunmuştur.

İslâhiye Çocuk Esirgeme Kurumu faaliyeti

Antakya (Hususi) — İslâhiye Çocuk Esirgeme Kurumu faaliyetine devam etmektedir. Bu arada son defa birçok yavrular giydirilmiş ve sevindirilmiştir. Resim bu yavrularla başkan hükümet tabibi Dr. Kemal Gürkani ve diğer azaları göstermektedir.

K. burunda

İki çocuk bir tabancayı paylaşmak isterken silâh ateş aldı ve biri öldü

Izmir (Hususi) — Karaburun kazasının Eğlen hoca köyünde çok feci bir kaza olmuştur.

Kızılçullu köy enstitüsü talebesinden olup bayram tatilini geçirmek üzere köylerine giden İsmail Araç ile Yusuf Okudan bayram günü buluşmuşlar ve beraberce gezip eğlenmeğe başlamışlardır.

İsmail Araç ve Yusuf Okudan, Yusufun babasına aid tabancayı alarak köy civarında endahat ilmi yaptıkları sırada Yusuf daha evvel endahat yapmak istemiştir. Buna İsmail Araç şaka niyetine mâni olmak istemiş, fakat bu sırada tabanca iki çocuğun arasında ateş almıştır.

Çıkan kurşun İsmail'e isabet ederek zavallı çocuğun hemen ölümüne sebep olmuştur.

Hâdiseye adliye el koymuştur.

Sereflikoçhisarda açılan dokuma kursları

Sereflikoçhisar (Hususi) — İktisad Vekâletinin gönderdiği 20 dokuma tezgâhı bugünlerde faaliyete geçmiştir bulunmaktadır. Bu tezgâhların on tanesi kaza merkezinde kurulmuş, açılan dokuma kursuna 60 kız ve kadın kaydolunmuştur. Hepsisi de haretle çalışmaktadır. Kursu idare eden dokuma ustası Elem Güleç ve eşi Muammer Güleç «Başlıyalı üç gün olduğu halde dört kadın şimdiden bez dokumayı öğrendiler» demişlerdir.

Buradaki kurs sona erdikten sonra Panlı nahiyesinde ve Mezgit köyünde de aynı şekilde kurs açılacaktır. İlerideki ihtiyaca göre daha tezgâh gönderilecektir. Kursta dokumacılığı öğrenenlere parasız birer tezgâh verilecektir. Çalışan kadın ve kızlar hevesle sarıldıkları bu işten ziyadesile memnundur.

«Son Posta» nun tefrihası: 132

KOCA YUSUF

Yusuf ayran diye tutturmuştu

Araba; muhteşem bir bahçe kapısından içeri girdi. Çakıl taş döşeli yollar, dan epeyce gittikten sonra, villanın mermer merdivenli kapısının önünde durdular.

Fuad Bey; kadının fevkalâde zengin olduğuna hükmetmişti.

Fakat; kimin nesî idi acaba? Olsa olsa bir milyonerin veyahud bir Amerikalı milyarderin metresi veyahud karısı olabilirdi.

Villanın; etrafı alabildiğine ormanlık ve koruluk idi. Güzel bir yerdi veselâm.

Fuad Beyin, yüreğine su serpilmişti. Büyük ve muhteşem bir salona çıktılar... Biraz oturdular...

Yusuf; burasını beğenmişti. Alabildiğine yeşillik ve ormanlık bir yerdi. Tıpkı padişahın İhlamur köşküne benziyordu, hattâ; ondan daha güzel idi.

Madam; Yusuf'a sordu: — Nasıl beğendiniz mi? Fuad Bey terövanlık ediyordu. Yusuf; nezaketle:

— Çok güzel... Tehe! Bunaldıktı orada bel...

Fuad Bey; ne olacağını ve ne kadar burada kalacağını farkında olmadığından biraz ızdırab duyuyordu. Bir şey değil, pehlivana yalancı çıkacaktı.

Lâkin; çok emin idi ki; madam, öyle kolay kolay Yusufu bırakmayacaktı. Fakat; kendisi ne olacaktı?.. Fuad Bey de uzun boylu, kara kaşlı, kara gözlü yakışıklı bir adamdı.

Ne de olsa; Yusufun babayığıtlığı ve erkek güzelliği karşısında mevcudiyeti hiçe iniyordu.

Biraz sonra; şampanyalar açıldı. Madam Yusuf'a buyur ediyor ve şerefine içiyordu.

Fuad Bey bile, Yusufun şampanya içmeyeceğini aklına getirmemişti. Yusuf; kadehlere köpüklü bir şey konduğunu görünce sordu:

— Bu ne bu?..

Fuad Bey; bilmediği için saklamadan söyledi:

— Bilmiyor musun pehlivan?

— Yooo...

— Şampanya derler buna.. İştme din mi?..

— Yok be kızan!... Ne olacaktı bu nu içmekle?

— Bu bir güzel içkidir..

— Tehe!.. İçki içer mi insan be? Deyince; Fuad Beyde şafak atmıştı. Derhal işi kavramıştı. Türk pehlivan-

ları hakikaten içki içmezlerdi. Şimdi yapmalı idi. Derhal lâfını değiştirdi. Ve:

— Pehlivanım; bu, senin bildiğin ve içtiğin içkilerden değildir.. Hani, bildiğin ve içtiğimiz gazoz yok mu işte ondandır..

— Baka bel.. Gazoz da içilir mi be?

— İyidir pehlivan, mideni düzeltir.. — Tehe!.. Hangi mide bel.. Hepten işler; kalaycı körüğü gibi bel.. Gazoz mu düzelterek onu bel..

Fuad Bey, pehlivanın içmeyeceğini anlayınca; madama dönerek:

— Madam; Türk pehlivanları ağzılarına ne içki, ne gazoz ve ne de kör gibi şeyler komazlar.. Hattâ; sigarada da içmezler.. Şimdi kendisine sorudum; madam, beni affetsin, diyorlardı. Madam; Yusufun bu haline hayret edeceğine büsbütün meftun olmuştuk. İşte; pehlivan buna derlerdi. Demek ki bu derece kuvvetli olmasının sebepleri vardı.

Madam; Fuad Bey'e sordu. Ne arıyor ederlerse söylesinler... Getirtelim... Yusuf; ayrana hasretti. Hemen müzakerelere başladı.

— Şöyle, bolca bir ayran... Fuad Bey, biliyordu ki; Pariste değil, köylerinde bile ayran yoktu. Onları yoğurt yapmasını bilmezlerdi. Bu, ancak Türk içkisi idi.

Fakat; madama bunu nasıl anlatmalı idi. Fuad Bey ellerini uğuşturarak:

— Madam; pehlivan bir şey istiyor ki; yalnız Fransada değil, bütün Avrupa'da yoktur. «Ayran».. Madam; ayranı bilmediğinden sordu:

— Ayran nedir?

Fuad Bey; izah etti. Madam, ayranın ne demek olduğunu anlayınca:

— Tarifinize nazaran, bu çok güzel bir şey olacak... Eğer; pehlivan yapmasını biliyorsa yapturalım.

Fuad Bey; Yusuf'a:

— Pehlivan; bu kefereler ayran nedir bilmiyorlar. Yalnız, bunlar değil, bütün Avrupada bilmezler.. Maamafih; madam diyor ki; eğer, pehlivan arzu ederse kendi başında bulunsun yapturalım.. dedi.

— Olamaz beyim bel.. Mayasız yoğurt olur mu be?.. Sen de, hâlis Türk küm dersin amma; hepten hiç bir şey bilmezsin be beyim..

Fuad Bey; pehlivanın izahatını madama nakletti.

(Arkası var)

Univesitemiz dün merasimle açıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
İzmit'te düzenlenen merasimle açılan üniversitemiz, bu gün öğleden sonra saat 12.30'ta, İstanbul Üniversitesi'nin Rektörü Cemil Bilsel tarafından, öğrenci temsilcileri ve fakülte üyeleri ile birlikte, merasimle açıldı. Rektörün nutku şöyle idi:

Rektörün nutku

« İstanbul Üniversitesi bugün 9 uncu ders yılına başlıyor. 9 uncu ders yılının fazla çalışması, araştırma ve bulma yılı olmasını dilerim. Ders yılı, mızı bu dileklerle açıyorum, her birimize kutlu olsun!

Türk milletini bilgiye ulaştırma gibi memleketin en şerefli bir devrinde marifet mekânı başında bu üniversitemizin Edebiyat Fakültesinden yetişen birisinin bulunması bizim için ayrıca bir bahtıdır. Bu sene Üniversitemizin yeni ders yılı kendilerinin bizzat açmasını sayın Maarif Vekilimiz Hasan Ak Yücelden rica etmişim. Ricamı sayın Vekilimize memnuniyetle kabul edilmesine rağmen şu sırada işlerin fazla olması sebebiyle imkânı veremedim. Maarif Vekili sıfatıyla her birinize sevgilerini iltihâta ben mekur ettim.

Rektör bilâhare Üniversitemizin geçen ders yılına ad mesasını tebarüz etti, gerek demiştir ki:

Üniversitemizin randımanı

« Her şeyden evvel içinde yaşadığımız yılın tesirinden bahsedelim. Bu tesirler maddî ve manevîdir.

Üniversite bir bilgi evridir. Bilgi öğrenmek, öğretmek ve ilerletmek için ona huzur içinde kendimizi vermeye lüzum vardır. Geçirdiğimiz günlerde öyle buhranlı anlar olmuştur ki gerek hoca, gerek talebenin bundan az çok müteessir olmaması mümkün değildir. Ancak iltihâta söyleyebiliriz ki Üniversitemizde hoca ve talebe memleketin içinde bulunduğu vaziyeti gözünde bulundurmuyor, memleketi örnek almıyor.

Üniversite tedris kadrosundan 85 profesör, doçent ve asistan asker alınmıştır. Bununla beraber M. İ. Şefin uzak ve iyi görüldüğüne inan içinde bulunan talebe ve profesörler çok çalışıyor ve yılın verimini düşürme evlâdını hizmete çağırınca derhal koşuyor. İstisna ve tereddüt kabul etmeyen yegâne vazife budur.

Ancak time ve ilim adamlarımıza karşı ordumuzun gösterdiği yüksek hımaye ve alaka her türlü şükranın fevkindedir. Türk ordusunun en büyük saygısı ile burada bir kere daha selamlıyorum.

Cemil Bilsel bu maddî tesirler cümlesinden olarak geçen sene hükümetçe yerinde bir tedbir olarak alınan ılık kararına ilişkin Üniversitemiz mesaisi altında akislerini, harb vaziyeti dolayısıyla bazı tedris ve tatbik malzemesinin temin edilememiş, ders yılının erken bitirilmesi ve nihayet Tıp Fakültesinin Ankaraya nakli kararı üzerine burada bulunan 440 parça alat ve edevatın taşınması keyfiyetlerini iletirmek suretiyle ilmi çalışmaların kısa bir müddet için geçirdiği mecburî duraklamayı izah etmiştir.

Rektör üniversite çalışmalarını ve verimi etrafında da şu malumatı vermiştir:

Üniversitemizin vaziyeti

« Dünyanın her üniversitesinde olduğu gibi bizde de memleket hizmetleri için talebeviyi iyi yetiştirmek gayemizdir. Bunun diğer çalışmaların üstünde olan bu mesaiye göre geçen yıl Üniversitemizden 719 kişi mezun olmuştur. Bunlardan 322 si Tıp, 137 si Hukuk, 78 si Fen, 76 si Edebiyat, 65 si İktisad ve 27 si Diş tababeti mektebindendir.

Geçen yıl iltihâta giren talebenin sayısı 5697 dir. Tıp Fakültemizin ilk sömestri iltihâna dahil olmadığı gibi bilhassa Hukukun birinci sınıf

ekseriyeti iltihâna iştirak etmemişlerdir. Bu mevcudtan sınıf geçenerinin mecmuu 4315 tir. Nisbet iltihâta edilecek seviyededir. Bu nisbetin en yüksek Tıp Fakültesindedir.»

Rektör, bu gençleri yetiştiren profesörlere alenen teşekkür ettikten sonra bu yıl basılan 44 eserle gündüze kadar yapılan Üniversite neşriyatı sayısının 282 yi bulduğunu söylemiş, klinik çalışmalarını tebarüz ettirmiş ve bilâhare sözlerine devamla demiştir ki:

Bu yılki talebe sayısı

« Bu yıl Üniversitemize yazılan talebe sayısı 2244 dır. Bunlarla talebe sayısı 9400 ü bulmakta ise de terki ve kayıtlı sınıflar bu rakamı azaltacaktır.»

Rektör, talebe artışının doğurduğu güçlükleri tebarüz ettirerek yeni yıla ferahlıkla girmesini anlıştır. Maarif Vekilinin himmetiyle yeni kabinlerin alınması, klinik yataklarının 400 artırılması, kadroya 7 profesör, 18 doçent ve 30 asistan ilâvesi ile Talebe Yurdu açılması ve gelecek yıla talebenin iltihâna Üniversitemize alınması kararlarından şükranla bahsetmiş ve sayın Başvekilin bu işlere verdiği önem üzerinde durmuştur. Üniversitemize bu yıl ayrıca üç profesör getirilmiş ve profesörlerden birisi ayrılmıştır. Üniversitemizin ilmi çalışmalarına temas eden Rektör, Zooloji Enstitüsünde yeni hayvanlar, Botanikte yeni nebatlar, Astronomide yeni yıldızlar ve Tıp Fakültesinde de yeni hastalıklar ve mikropların keşfini bildirmiştir. Diğer fakültelerimizin mesallerinin de dünya seviyesine taşınan edine neticeler verdiği ilâve etmiştir.

İltihâna talebe kabulü

Rektör bundan sonra demiştir ki: « Üç yıldır Kimya ve Tıp Fakültesi talebesinin tahdidini istemekte idik. Ferahlığımızın birisi bu arzumuzun bu yıl kabul edilmesidir. Kimya Enstitüsüne bu sene iltihâna talebe alındı. Gelecek yıl Tıp Fakültesi için de bu usul katıyla kabul edilecektir. Liselerdeki talebe sunu bilmelidirler ki, Üniversitemize yalnız lise diplomasıyla girilemez. İkinci sebep yukarıda da anlatıldığı gibi tıp kliniklerinin açılmasıdır. Fakültelerimizden mezun olan işçilerin her yıl Almanya ve İsviçreye gönderilerek tahsil ettirilmeleri temin edilmiştir.»

Rektör, Ziya Gün tesisi hakkında gençlere biraz malumat vermiş ve meclisimizin her yıl Üniversitemiz arasında çıkan davayı Hukuk Fakültesinden yetişen bir avukatın deruhte etmesinden teessüfle bahsetmiştir. Rektör bu müddet evvel gene Üniversitemize tebarüzde bulunan Said Kozoglundan da hürmetle bahsetmiştir.

Rektör bunu müteakib sözlerine söyle devam etmiştir:

« Millî Şefim dediği gibi «İnsanlığın ve barışın şen yuvası olan vatanımız kahraman evlâdılarını omuzlarında şerefle yükseltiyor.» Bu parola dün iltihâla için kan dökümü olan bir milletin değişmez kararidir.

Bu karar memleketin tarihini de, tarihini de ağırtmış olsa inönünün kararidir. Bu karar vatanla yapılacak her tecavüzü silâhla karşılamaktır. Bu acis gününde şuurla diyorum ki barış istiyoruz. Bütün emeğimizi memleketi imara tahsis edeceğiz. Fakat iltihâla, mize yan bakan olursa elbette harbedeceğiz ve beraber harbedeceğiz. Başımızda her birimize iman kaynağı olan Millî Şefim'in inönüyü en büyük sevgi ve saygı ile anarak sözlerini bitiriyorum.»

Rektör Cemil Bilsel müteakib aktıkları arasında kürsiye gelen profesör Halide Edib «Üniversite kafası ve tenkid» mevzuu ilk dersti vermiş ve meclisimize bu suretle nihayet bildirmiştir.

Pazartesi sabahından itibaren Üniversitemizin bütün fakültelerinde bilfiil derslere başlanacaktır.

ZAYI ÇEK

31.10.941 tarihli ve 116117 numaralı P. P. Danışın firmasından DOYÇE BANK üzerine namına tanzim edilen 4082 lira 40 kuruluştuk çek ciro su tarafından yapıldığı halde zayı edilmiştir. Bu çek iptal edildiğinden kıymetsiz olup hiçbir şahıs tarafından kabul edilmemesini ilân ederim.

Mustafa Ekinci

ZAYI — Bakırköy nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi zayı ettim, yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

328 tevellüdü Rasim Uludağ

Kapda Yunan Kral ailesinin evinde yangın çıktı

Kap, 31 (A.A.) — Dün gece, Kap civarında, Rondebach'da, Yunan kralı Jorj'la kral ailesi erkânından daha bazı kimselerin oturdukları bir evde yangın çıkmıştır. Evin garb cephesi harap olmuş ve Yunan kralının ailesi efradı, hiç bir kazaya uğramamışlardır. Yangın, evin garb cephesi efradına, en kıymetli eşyalarını ancak kurtarabildikleri. Umumi valinin ikametgâhlarından olan bu evde, taht varisi prenses, prens Radziwiłl, prenses Marie ve prenses Czulenie'de ikamet etmekte idiler.

Tarihî konserlerin ikincisi Salı akşamı

Konservatuvar İdaresi tarafından tertib olunan tarihî konserlerin ikinci önlümüdeki Salı günü akşamı Şehir Tiyatrosu komedi kısmı binasında verilecektir. Bu konserte 18-19 uncu asır üstadlarından Zekâî Dede, Telliak, zade Emin ağa, Kara İsmail ağa ve Mustafa Çavuşun eserlerinden parçalar çalınacaktır.

Konser 14 kişilik bir heyet tarafından verilecek ve 12 parça çalınacaktır. Gelecek ay üçüncü Selim ve 17 inci asır musiki üstadlarının eserlerine ad üçüncü tarihî konser verilecektir.

Satılık çam ve köknar tomruğu Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden

1 — Büyükdüz bölgesi emvalinden olup uzun gövce rampasında mevcut 457 adede muadil 211,294 metre mikâb köknar ve 606 adede muadil 338,874 metre mikâb çam tomrukları açık artırma suretiyle satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim orta, kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid şartname Ankara orman umum müdürlüğü, İstanbul ve Zonguldak Çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomruklardan köknarın beher metre mikâbı 14 lira 50 kuruş, çamın beher metre mikâbı 17 liradır.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesle 11.11.941 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliğinde yapılacak olan satışta devletin tahsis edeceği komisyon müracaatları. (9491)

Satılık köknar tomruğu Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden

1 — Büyükdüz bölgesi emvalinden olup Çatakaş deposunda mevcut 1498 adede muadil 904 metre mikâb 443 desimetre mikâb köknar tomruğu açık artırma suretiyle satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara orman umum müdürlüğü, İstanbul ve Zonguldak çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli 14 lira 50 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesle birlikte 11.11.941 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliğinde yapılacak olan satışta devletin tahsis edeceği komisyon müracaatları. (9484)

Almanlar Berlin'in bombardıman edildiği haberini tekzip ediyolar

Berlin 31 (A.A.) — D. N. B. ajanının bildirdiğine göre Berlin halkı, Sovyet haberler bürosunun neşrettiği gibi 30 İkteşrin gecesini Berlinin Sovyet tayyareleri tarafından bombardıman edilmiş olduğu hususundaki haberin tamamen yalan olduğu müshâhede edilmiştir.

Alacak yüzünden yaralama

Başlıkta, İhlamur mahallesinde, Nurtanesi sokağında 30 numaralı evde oturan Nişanlı, aynı mahalle sakinlerinden Leon dün bir alacak meselesinden kavga etmişler, bu esnada Leon kunduracı bıcağıyla Nişanlı vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
Bu akşam 20.30 da
HAMLET

İstiklal caddesi komedi kısmında
KÖR DÖVÜŞÜ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 21 Birinciteşrin 1941 vaziyeti

AKTİF

Kasa:		Lira	
Altın: Safi kilogram	72.604,628	Lira	102.124.217,77
Banknot	...	»	17.270.506,50
Ufaklık	...	»	561.127,72
Dahildeki muhabirler:			119.955.851,99
Türk lirası	...	»	303.321,93
Hariçteki muhabirler:			303.321,93
Altın: Safi kilogram	8.342,410	Lira	11.734.266,71
Altına tahvilî kabul serbest dövizler	...	»	...
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	...	»	47.707.564,59
Hazine tahvilleri:			59.441.831,30
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	...	Lira	158.748.563,—
Kanunun 6-3 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vaki tediyat	...	»	21.764.266,—
Senedat Cüzdanı:			136.984.297,—
Ticari Senetler	...	Lira	282.807.947,39
Esham ve tahvilât cüzdanı:			282.807.947,39
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)			
A (yeni karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle))	...	Lira	45.202.641,99
B (Serbest Esham ve Tahvilât)	...	»	8.311.442,46
Avanslar:			53.574.085,39
Altın ve döviz üzerine avans	...	Lira	4.000,23
Tahvilât üzerine avans	...	»	5.772.641,78
Hazineye kısa vadede avans	...	»	...
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	...	»	167.500.000,—
Hissedarlar:	...		173.277.641,11
Muhtelif:	...		4.500.000,—
			11.214.595,13
Yekün			842.059.501,24

PASİF

Sermaye		Lira	
İhtiyat akçesi:		Lira	15.000.000,—
Adi ve fevkalâde	...	Lira	7.822.019,15
Hususî	...	»	6.000.000,—
Tedavüldeki banknotlar:		Lira	13.822.019,15
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6-3 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vaki tediyat	...	Lira	158.748.563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	...	»	21.764.266,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabilî ilâveten tedavüle vaz edilmiş	...	Lira	136.984.297,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun muvabince ilâveten tedavüle vaz edilmiş	...	»	17.000.000,—
Mevduat:		»	250.000.000,—
Türk Lirası	...	Lira	105.500.000,—
Altın: Safi kilogram	877,150	Lira	73.068.759,91
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olunan avanslar:	...	»	1.233.782,03
Safi kilogram	55.541,930	Lira	78.124.167,90
Hazine tahvilî kabul dövizler	...	»	78.124.167,90
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	...	Lira	...
Muhtelif	...	»	28.368.172,48
			28.368.172,48
Yekün			842.059.501,24

1 Temmuz 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser. İlacında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

Devlet Demiryolları İşletme U. m. den

Devlet Demir Yolları Umumî İdaresinden

1 — Haydarpaşa birinci işletme personeli ile Mudanya Bursa işletme personeli için 1614 takım resmi elbise ile 994 adet resmi palto imal ettirilecektir.

Yalnız kumaş idarece intihab edilen neviden ayarın verilerek bütün bütün harcı, düğme ve alâmeti farikaları müteahhid tarafından temin edilmek şartıyla kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 17.11.941 Pazartesi günü saat on beşte Haydarpaşada gar binasının işletme, artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacak Şartname ve mukavelenmesini meccanen almak ve nümuneleri görmek için mezkûr komisyonu müracaat edilmelidir.

3 — Muhammen bedeli 30287 liradır. 2490 numaralı kanunun şartları içinde teminatları ve teklif mektupları ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar işletmede artırma ve eksiltme komisyonuna verilmelidir.

★ ★

Muhammen bedeli (18000) lira olan muhtelif eb'atta bakır çakme boru çelik saç, yuvarek bakır ve piring çubuk, bakır, piring ve çinko levhalar, külçe çinko ve alüminyum, muhtelif cins ve eb'atta demir, çelik bakır, piring tel galvanize kablo, sinek, kalbur, piring kafes telleri ve bağdadilik kafes telli gibi madeni malzeme teahhidünü ifa edemeyen müteahhid nam ve hesabına (812.941) Pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1350) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır.

(9310)

İKRAMIYE PLANI

HAYATA DENİZDE HERYERDE

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideer: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

Adet	1941 İkramiyeleri	Adet	1941 İkramiyeleri
1	2000 — 2000 — Lira	8	250 — 2000 — Lira
3	1000 — 3000 — Lira	35	100 — 3500 — Lira
2	750 — 1500 — Lira	80	50 — 4000 — Lira
4	500 — 2000 — Lira	300	20 — 6000 — Lira

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Hüseyin Ragıp Emec

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL